

. tinta, aquarel·la, guaix ; 42 x 30 cm o menys. Top. UG-B-429, Top. UG-BC-913.

. *El Jueves : la revista que sale los viernes*. Barcelona : Formentera, 1977-. núm. : tot il. ; 28 cm. Top. S Hos-Fol-0107.

5. I encara més ninots als setmanaris humorístics i revistes de la Transició: *Por favor, Primera plana i Interviú*

. Dibuixos originals publicats al setmanari *Por favor* / José Luis Martín. [Entre 1977 i 1978]. 10 dibuixos : tinta, aquarel·la ; 37 x 28 cm o menys. Top. UG-B-514.

. *Por favor*. Barcelona : Cumbre, 1974-1978. núm. : il. ; 30 cm. Top. 05(46.71Bar)Por Fol.

. Dibuixos originals publicats a la revista *Primera plana* / José Luis Martín. [Entre 1977 i 1978?]. 2 dibuixos : tinta, aquarel·la ; 37 x 23 cm. Top. UG-B-312, 519.

. Dibuixos originals publicats a la revista *Interviú* / José Luis Martín. [Entre 1980 i 1981]. 3 dibuixos : tinta, aquarel·la ; 30 x 30 cm o menys. Top. UG-BC-911.

. *Interviú*. Barcelona : Ediciones Zeta, 1976-2018. 2177 núm. : il. ; 30 cm. Top. 05/86-Fol.

RIURE AMB ELS AMICS O TOT SOL

6. Col·laboracions

. *La Historia en paños menores* / Aurelio Romero ; José Luis Martín. Barcelona : Planeta , 1982. 184 p. : il. ; 18 cm. Top. 95-8-233.

. *Ovnis a mogollón* / Aurelio Romero, José Luis Martín. Barcelona : Planeta, 1984. 207 p. : il. ; 18 cm. Top. 2010-8-21152.

. *Entre bichos anda el juego* / Manuel Delgado ; ilustraciones de José Luis Martín. Barcelona : Ediciones B, 1991. 191 p. : il. ; 22 cm. Top. 2003-8-33027.

. *Recetas de cocina para inútiles* / Françoise Prévost ; [traducción: Jaime Liarús y Janine Nuls ; ilustraciones de cubierta e interiores: José Luis Martín]. Barcelona : Ediciones B, 1994. 329 p. : il. ; 18 cm. Top. 2009-8-389.

. *La Sonrisa divina : chistes : hinduismo, budismo, judaísmo, cristianismo, islam, fe bahá'í, ateísmo* / Jordi Pigem y Francesc Torradeflot (eds.) ; viñetas de José Luis Martín. Barcelona : Icaria : Unesco : Asociación Unesco para el Diálogo Interreligioso, 2008. 139 p. : il. ; 24 cm. Top.2010-8-4535.

. *Temps efectivament compliqués* / J.L. Martín. [Barcelona?] : el autor, marzo, 2015. 66 p. no numerades : principalment il·lustracions en color ; 22 x 33 cm. Top. 2018-Fol-805.

. [Tertúlia sobre humorisme i humoristes. 19850618. Programa *Els Sopars de la Dorada*]. Barcelona : Ràdio Barcelona, 1985. 1 bobina sonora (83 min) : 2 pistes, 9,5 cm/s, mono ; 18 cm, cinta 1/4". Top. RB-BO 1063.

Horari de visita

De dilluns a divendres, de 9 h a 20 h
Dissabtes, de 9 h a 14 h

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital 56 - 08001 - Barcelona
Tel. 93 270 23 00 - A/e: bustia@bnc.cat

www.bnc.cat

J. L. MARTÍN

DE QUICO EL PROGRE A QUICO JUBILATA

Del dilluns 18 de febrer al dissabte 16 de març de 2019

Biblioteca
de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

J. L. MARTÍN

DE QUICO EL PROGRE A QUICO JUBILATA

José Luis Martín Zabala (Barcelona, 1953), que signa habitualment "J. L. Martín", és un dibuixant d'humor gràfic que l'any 2017 va donar a la Biblioteca de Catalunya un fons d'uns 500 dibuixos originals, representatius de la seva trajectòria professional.

Del donatiu, en destaquen més de 200 dibuixos de la tira còmica *Quico el progre*, la més coneguda i de més llarga durada dels darrers anys a Catalunya i que darrerament ha estat continuada amb la figura de *Quico jubilata*, publicada a *La Vanguardia*. Aquesta sèrie, que la inicià el 1980 a *El Periódico de Catalunya*, va ser adaptada al format televisiu en una coproducció de TV3 i MAD TV, de l'any 1992 al 1995; el personatge principal era encarnat per l'actor Ferran Rañé.

J. L. Martín va començar dibuixant al setmanari satíric *El Papus*, el 1976; des d'aleshores ha publicat en diverses revistes, com *Mata ratos*, *Por Favor*, *Titànic*, *Interviú*, *Primera plana*, etc., i principalment a *El Jueves*, setmanari que cofundà el 1977, del qual ha estat editor durant més de trenta anys i on ha popularitzat el personatge *El Dios*, que li ha comportat anar a judici en múltiples ocasions, acusat d'ultratge a la religió catòlica. L'any 1997 va impulsar la creació de la Fundació Gin, en memòria del dibuixant Jordi Ginés, que té com a objectiu la promoció i difusió de l'humor gràfic, i ha participat en la construcció d'Humoristan, un museu digital sobre aquesta mateixa matèria.

La present exposició ens permet de veure l'amplitud del somriure de J. L. Martín, que se'n riu de si mateix, mitjançant els personatges *Quico el progre* i *Quico jubilata*, i de tothom, fins i tot de la divinitat, a través de *El Dios* i *Jesusito*; i ho fa en companyia dels seus amics, amb els quals col·labora en diferents publicacions.

Roser Pintó Fàbregas i Sílvia Ferrer Condomines

Unitat Gràfica

RIURE'S DE SI MATEIX

1. *Quico el Progre (1980-1989)* i *Quico Jubilata (2017-)*

. Tires còmiques de la sèrie *Quico el progre* publicades a *El Periódico* / José Luis Martín. [Entre 1980 i 1989]. 203 dibuixos : tinta ; 33 x 23 cm o menys, 5 fulls ; 31 x 22 cm. Top. UG-B-360, 417.

. Tira còmica acolorida de la sèrie *Quico el progre* publicada a *El Periódico* / José Luis Martín. [Entre 1980 i 1989]. 2 dibuixos : tinta ; 33 x 10 cm. Col·lecció particular de Fina Villanueva

. *El Periódico de Catalunya*. Barcelona : Grupo Z, 1978-. núm. : il. ; 47 cm. Top. 07/22-GFol.

. *Has engordado, Quico : selección de las mejores tiras de "Quico el progre"* / José Luis Martín. Barcelona : Planeta, 1983. 218 p. : principalment il. ; 18 cm. Top. 2009-8-31595.

. *Lax'n'Busto*. Barcelona : Discmedi, DL 2003. 1 videodisc (DVD) : col., so. Top. 2004-DVD 192. Inclou menú interactiu amb selecció de concerts, videoclip, discografia, fotos i col·laboracions (*Malalts de tele, Quico el Progre, Sputnik*, making of del videoclip *Llença't*).

. Tires còmiques de la sèrie *Quico Jubilata* publicades a *La Vanguardia* / José Luis Martín. [2017]. 20 dibuixos : tinta ; 41 x 17 cm. Top. UG-B-355.

. *La Vanguardia*. Barcelona : T.I.S.A., 1978-. núm. : il. ; 47 cm. Top. 07(46.71Bar)Van GFol.

RIURE'S DE TOTHOM

2. Més ninots a la premsa diària: *La Vanguardia* i *El Periódico*

. Dibuixos originals publicats a *La Vanguardia* / José Luis Martín. [1978]. 15 dibuixos : tinta ; 16 x 22 cm o menys. Top. UG-B-425.

. *La Vanguardia*. Barcelona : T.I.S.A., 1978-. núm. : il. ; 47 cm. Top. 07(46.71Bar)Van GFol.

. Esbossos i dibuixos originals, alguns publicats a *El Periódico* / José Luis Martín. [Entre 1999 i 2003]. 18 dibuixos : llapis, tinta ; 30 x 21 cm. Top. UG-B-433,435.

. *El Periódico de Catalunya*. Barcelona : Grupo Z, 1978-. núm. : il. ; 47 cm. Top. 07/22-GFol.

. Esbossos originals inèdits per al diari *El Periódico* / José Luis Martín. [Entre 1997 i 1999]. 2 dibuixos : llapis ; 21 x 30 cm. Top. UG-BC-895.

3. "Con la iglesia hemos topado". *El Dios (1978-2003)* i *Jesusito (1996)*

. Dibuixos originals de les sèries *El Dios* i *Dios mío* publicats al setmanari *El Jueves* / José Luis Martín. [Entre 1978 i 2003]. 110 dibuixos : llapis, tinta, aquarel·la ; 50 x 35 cm o menys. Top. UG-B-454, Top.UG-BC-928.

. *El Jueves : la revista que sale los viernes*. Barcelona : Formentera, 1977-. núm. : tot il. ; 28 cm. Top. S Hos-Fol-0107.

. *¡Dios mío!* / J.L. Martín. Barcelona : El Jueves, DL 1983. 74 p. : tot il. ; 26 cm. Pendones del humor ; 2. Top. 2010-8-C 96/34.

. Dibuixos originals per a l'edició del llibre *Jesusito supersuperstar* / José Luis Martín. [1996]. 52 dibuixos : tinta ; 42 x 30 cm. Top.UG-B-298, 301.

. *Jesusito supersuperstar* / J. L. Martín. Barcelona : El Jueves, DL 1996. 64 p. : principalment il. ; 26 cm. Top. 1998-4-4025.

4. Més ninots als setmanaris humorístics: *Mata ratos* i *El Jueves*

. Dibuixos originals publicats a la revista *Mata ratos* / José Luis Martín. [Entre 1976 i 1977?]. 5 dibuixos : tinta, aquarel·la ; 42 x 30 cm o menys. Top. UG-B-310.

. Dibuixos originals publicats al setmanari *El Jueves* / José Luis Martín. [Entre 1977 i 2016]. 30 dibuixos : tinta, aquarel·la, guaix, alguns en color ; 34 x 54 cm o menys. Top. UG-B-350, 493.

. Dibuixos originals per a les portades de la revista *El Jueves* / José Luis Martín. [Entre 1977 i 1996]. 20 dibuixos